

GR Sociaal
Sociale Dienst Drechtsteden X Drechtwerk

Planning voor procedure:

Dagelijks Bestuur: 16 november 2023 (per mail)
Algemeen Bestuur: n.v.t.

VOORSTEL DAGELIJKS BESTUUR

Soort notitie: Beleidsregels		Datum 15 november 2023
Steller G.J. Laarman	E-mail g.laarman@drechtsteden.nl	Telefoonnummer 06 36232451

Onderwerp

Energietoeslag 2023: Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht

Voorstel

1. Vaststellen van de Beleidsregels eenmalige energietoeslag Alblasserdam 2023;
2. Vaststellen van de Beleidsregels eenmalige energietoeslag Hardinxveld-Giessendam 2023;
3. Vaststellen van de Beleidsregels eenmalige energietoeslag Hendrik-Ido-Ambacht 2023;
4. Vaststellen van de Beleidsregels eenmalige energietoeslag Papendrecht 2023;
5. Vaststellen van de Beleidsregels eenmalige energietoeslag Sliedrecht 2023;
6. Vaststellen van de Beleidsregels eenmalige energietoeslag Zwijndrecht 2023.

Bevoegdheid

Dagelijks Bestuur (de gedelegeerde en gemandateerde taken, zoals nader beschreven in art. 5 van de GR Sociaal).

Samenvatting

Het kabinet heeft wegens de aanhoudende hoge energielasten besloten om in 2023 nogmaals een energietoeslag mogelijk te maken voor huishoudens met een laag inkomen. Gemeenten kunnen deze energietoeslag 2023 opnieuw verstrekken via de categoriale bijzondere bijstand en de voorwaarden hiervoor opnemen in beleidsregels. De Drechtstedengemeenten lopen hier een verschillend tempo en kennen eigen voorwaarden. Per gemeente dienen, na besluitvorming in het daarvoor aangewezen gemeentelijke gremium, de beleidsregels te worden vastgesteld. De finale bevoegdheid hiertoe ligt bij het Dagelijks Bestuur van de GR Sociaal. Op 26 oktober 2023 heeft het DB reeds de beleidsregels voor Dordrecht vastgesteld. Het onderhavige voorstel betreft de Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2023 voor de gemeenten Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.

Toelichting op het voorstel

Aanleiding

In 2022 konden huishoudens met een laag inkomen in de Drechtsteden voor het eerst in aanmerking komen voor een energietoeslag (hierna: 'ET22'). Dit als een van de crisismaatregelen die het kabinet, als antwoord op de snelle stijging van de energielasten als gevolg van de oorlog in Oekraïne, in 2022 heeft ingevoerd. De Participatiewet is aangepast om in 2022 eenmalig een energietoeslag in de vorm van categoriale bijzondere bijstand te verstrekken. Hiervoor zijn in de Drechtsteden in 2022 algemeen geldende beleidsregels opgesteld.

Het kabinet heeft wegens de aanhoudende hoge energielasten besloten om in 2023 nogmaals een energietoeslag mogelijk te maken voor huishoudens met een laag inkomen en de Participatiewet hiervoor opnieuw aan te passen. In afwachting van de wetswijziging is gemeenten tevens de mogelijkheid geboden om in de eerste helft van 2023, onder het regime van de vorige wetswijziging, een aanvulling op de ET22 te verstrekken. Van deze optie is gebruikgemaakt door de gemeenten Alblasserdam (€ 300), Hardinxveld-Giessendam (€ 300), Hendrik-Ido-Ambacht (€ 400), Papendrecht

(€ 400) en Zwijndrecht (€ 400 en € 200 voor 120-130% WSM). Sliedrecht heeft de ET22-aanvulling niet verstrekt.

Na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel d.d. 7 oktober 2023 kunnen gemeenten de energietoeslag 2023 (hierna: 'ET23') opnieuw verstrekken via de categoriale bijzondere bijstand. De voorwaarden dienen hiervoor te worden opgenomen in beleidsregels.

Bij het DB-overleg van 9 oktober 2023 is een nieuw proces afgesproken voor de ET23, waarbij het idee van een uniforme regionale regeling in de Drechtsteden is losgelaten. De budgetten vanuit het Rijk en de geprognosticeerde kosten lopen namelijk per gemeente uiteen, en tegelijkertijd verschillen de wensen om wel/niet budgetneutraal te verstrekken. Daarnaast verschilt per gemeente het tempo in de besluitvorming en de wens tot snelle uitbetaling. Daarom worden de beleidsregels per gemeente (versneld) vastgesteld door het DB. Voor Dordrecht is dit reeds gebeurd op 26 oktober 2023. Met onderhavig voorstel wordt de vaststelling van de beleidsregels ook geregeld voor Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.

Kaders ET23: Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht

De keuzes die in de beleidsregels worden gemaakt zijn eerder neergelegd en voorbesproken in de AB-overleggen van 26 januari 2023 en 23 maart 2023. De beleidsregels zijn conform de ontvangen wensen van Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.

Overzicht van de lokale wensen:

	ET22-aanvulling (voorschot ET23)	Hoogte ET23 <120% WSM	Extra doelgroep 120-130% WSM	Tranches
Alblasserdam	€ 300	€ 965	Ja, € 645	Nee
Dordrecht	€ 400	€ 820	Nee	Ja, 2x € 410
Hardinxveld-Giessendam	€ 300	€ 1.000	Nee	Ja, 2x € 500
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 400	€ 850	Nee	Nee
Papendrecht	€ 400	€ 400 (vooralsnog)	Nee	Ja, Tranche 1: € 400 Tranche 2: n.t.b.
Sliedrecht	-	€ 1.300	Nee	Nee
Zwijndrecht	€ 400 (tot 120%) € 200 (120-130%)	€ 900	Ja, € 450	Ja, resp. 2x € 450 en 2x € 225

Beoogd resultaat

Met de energietoeslag wordt beoogd om inwoners die dat nodig hebben te compenseren voor de sterk gestegen energieprijzen in de gemeenten Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.

Argumenten

Met de energietoeslag wordt een grote groep inwoners die in de knel komt met hun energierekening gecompenseerd.

Kanttekeningen

Geen.

Consequenties

Financiële consequenties

In totaal heeft het Rijk € 1,4 miljard beschikbaar gesteld voor de energietoeslag 2023. De middelen zijn bedoeld voor zowel de te verstrekken energietoeslagen als de daaraan verbonden uitvoeringskosten en worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Gemeenten worden hiermee in staat geacht om opnieuw € 1.300 uit te keren aan huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Het Rijk

heeft voor de aanvulling op de ET22 reeds € 500 miljoen uitbetaald aan alle gemeenten bij de decembercirculaire 2022, zodat gemeenten de mogelijkheid kregen om in het voorjaar van 2023 een aanvulling op de ET22 te verstrekken. De decembercirculaire 2023 zal de verdeling van de resterende middelen (€ 900 miljoen) over de gemeenten bevatten. Het Rijk hanteert voor de ET23 een andere verdeelsystematiek voor de gemeenten dan bij de ET22. De Drechtstedengemeenten ontvangen in totaal een Rijksbudget van € 21.670.343.

De Drechtstedengemeenten hebben zelf besloten over de hoogte en doelgroep van de ET23, en daarmee ook over de financiële consequenties. Ter ondersteuning heeft de SDD in september een rekenmodel ter beschikking gesteld met daarin de budgetverdeling en de te verwachten uitgaven. De SDD verwacht dat de uitvoeringskosten 2,5% procent van het Rijksbudget zullen bedragen (het Rijk rekent 5% van het Rijksbudget als uitvoeringskosten). Voor een eventueel tekort staat een vangnetregeling open, mits voldaan wordt aan de voorwaarden. Echter, de verwachting is niet dat het volledige tekort wordt vergoed vanuit deze vangnetregeling vanwege het beperkte budget (€ 32,5 miljoen).

Voor de ET22 is de (regionale) verdeelsleutel *verhouding inkomsten Rijksmiddelen* gehanteerd, die door het AB bij de Eerste Burap 2022 is vastgesteld. Voor de ET23 verandert dit, aangezien bij AB-besluit van 1 december 2022 voor het minimabeleid is gekozen voor het verdeelprincipe *nut* (werkelijke kosten per gemeente). De energietoeslag is (categoriale) bijzondere bijstand en valt daarom onder het minimabeleid. Dit verdeelprincipe geldt ook voor de apparaatskosten, die naar rato worden verdeeld op basis van het aantal aanvragen per gemeente.

De SDD zal de middelen voorafgaand aan de uitbetaling van de ET23 aan inwoners ophalen bij de gemeenten.

Personele en organisatorische consequenties

Om het uitkeren zo eenvoudig mogelijk te maken, kunnen gemeenten kosteloos een update van het bestand van 2022 laten maken door het Inlichtingenbureau. Daarmee kan naar verwachting een groter deel van de toeslagen in 2023 ambtshalve worden verstrekt. Voor het afhandelen van de aanvragen komt extra inhuur.

Juridische consequenties

Niet van toepassing. De beleidsregels zijn voorgelegd aan de juridisch controller.

Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid

Niet van toepassing.

Fatale termijn

De ET23 moet uiterlijk op 31 augustus 2024 aan de inwoners zijn uitbetaald.

Advies en draagvlak

De keuzes die in de beleidsregels worden gemaakt zijn eerder neergelegd en voorbesproken in de AB-overleggen van 26 januari 2023 en 23 maart 2023. De invulling van de beleidsregels zijn conform de lokale besluiten van Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.

Verdere procedure en uitvoering

Voordat de aanvraagprocedure van de ET23 wordt opengesteld op 11 december 2023, worden uiterlijk 8 december 2023 de ambtshalve betalingen verricht aan de minimahuishoudens die al bij de SDD bekend zijn, al dan niet na een inkomens- en vermogenscheck door het Inlichtingenbureau. De ET23 kan tot 1 april 2024 worden aangevraagd.

Communicatie

Er wordt opnieuw een communicatiecampagne opgezet. Omdat de lokale invulling van de ET23 zal verschillen binnen de Drechtsteden zal meer ingezet worden op de lokale communicatie. Landelijk is er ook aangekondigd (aangenomen motie) dat extra wordt ingezet om niet-gebruik te voorkomen.

Bijlagen

- Beleidsregels eenmalige energietoeslag Alblasserdam 2023;
- Beleidsregels eenmalige energietoeslag Hardinxveld-Giessendam 2023;
- Beleidsregels eenmalige energietoeslag Hendrik-Ido-Ambacht 2023;
- Beleidsregels eenmalige energietoeslag Papendrecht 2023;
- Beleidsregels eenmalige energietoeslag Sliedrecht 2023;

- Beleidsregels eenmalige energietoeslag Zwijndrecht 2023.